

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10P/105/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621203666
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Špak
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7621203666.5

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v právnej veci mal. dieťaťa: X. X., K.. XX.XX.XXXX, I. O.M. Y. XXXX/X, Levoča, zastúpený kolíznym opatrovníkom Mesto Poprad, dieťa rodičov matka: P. F., K.. XX.XX.XXXX, I. O.M. Y. XXXX/X, J. a otec: X. X., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Š. XXXX/XX, Poprad, toho času bytom Q. XXXX/XX, V., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ukladá výchovné opatrenie matke mal. dieťaťa P. F., K.. XX.XX.XXXX, O. J., Y. XXXX/X, a napomína matku mal. dieťaťa P. F., K.. XX.XX.XXXX, ktorá svojím správaním ohrozila život a zdravie maloletého X. X., K.. XX.XX.XXXX.

II. Súd ukladá rodičom maloletého dieťaťa P. F., K.. XX.XX.XXXX U. X. X., K.. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 4375/11, Poprad, so zameraním na zlepšenie vzájomnej komunikácie a pri vzájomnom poskytovaní si informácií o mal. dieťati na obdobie šiestich mesiacov.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 27.07.2021 sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil matke mal. X. X., K.. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie v podobe:

- napomenutia matky mal. X. X., ktorá svojím správaním ohrozila život a zdravie maloletého X. X.
- určením dohľadu nad výchovou mal. X. X., v čase keď je dieťa v osobnej starostlivosti matky
- uložením výchovného opatrenia rodičom mal. X. X.Š., P. F., nar. XX.XX.XXXX, a X. X., K.. XX.XX.XXXX, spočívajúcom v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu so zameraním na zlepšenie vzájomnej komunikácie pri vzájomnom poskytovaní si informácií o mal. dieťati, v Centre pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 4375/11, 058 01 Poprad, na dobu 6 mesiacov.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil predovšetkým tou skutočnosťou, že dňa 21.06.2021 matka P. F., K.. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) viedla osobné motorové vozidlo Land Rover Freelander s A. J. XXX O., kde pri náhodnej kontrole hliadkou PZ bola nameraná v dychu matky hodnota 0,86 ml etanolu/l vydýchnutého vzduchu, čím svojím konaním naplnila skutkovú podstatu prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona. Navrhovateľ svoj návrh ďalej odôvodnil tým, že dňa 02.07.2021 v stave vylučujúcom spôsobilosť, matka viedla osobné motorové vozidlo Land Rover Freelander s A. J. XXX O., pričom nie len, že počas vedenia osobného motorového vozidla nebola pripútaná bezpečnostným pásom, ale aj po následne podrobenej dychovej skúške jej bola nameraná hodnota 0,68 ml etanolu/l vydýchnutého vzduchu, čím naplnila skutkovú podstatu prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona v súbehu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona. Navrhovateľ predložil spolu

s návrhom podnet otca, lekárske správy o nepriaznivom zdravotnom stave mal. X., úradný záznam ÚPSVaR Poprad č. 2021/194757 z dňa 08.07.2021, úradný záznam, odpoveď OR PZ, Okresného dopravného inšpektorátu z 15.07.2021 a oznámenie o ukončení rodinnej psychoterapie, ktorej sa mali podrobovať rodičia mal. X. na základe uznesenia OS Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/305/2019.

3. Súd uznesením č.k. 10P/105/2021 - 14 ustanovil Mesto Levoča za kolízneho opatrovníka pre mal. X. X. a uznesením č.k. 10P/105/2021 - 15 vyzval matku a otca, aby v lehote do 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia sa písomne vyjadrili k návrhu na začatie konania, pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú na svojom podaní, a označili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ďalej zaslal matke a otcovi poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania v mimosporovom konaní a požiadal Mesto Levoča o podanie správy o povesti na matku.

4. Matka ani otec sa k návrhu písomne súdu nevyjadrili, vyjadril sa iba kolízny opatrovník Mesto Levoča, ktorý navrhol, aby vzhľadom k tomu, že maloletý medzičasom zmenil adresu trvalého bydliska na adresu bydliska otca v meste V. na T. Q. XXXX/XX, 058 01 Poprad, uvoľnil z funkcie kolízneho opatrovníka Mesto Levoča a aby za kolízneho opatrovníka ustanovil inú osobu, prípadne Mesto Poprad.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 23.09.2021, na ktoré predvolal navrhovateľa, matku, otca a kolízneho opatrovníka. Navrhovateľ v rámci predneseného návrhu čiastočne zotrval na svojom podanom návrhu a navrhol, aby súd uložil matke výchovné opatrenie spočívajúce v napomenutí, nakoľko vystavila maloleté dieťa ohrozeniu života a aby súd uložil výchovné opatrenie rodičom maloletého spočívajúce sa v podrobení sa sociálnemu poradenstvu na zlepšenie vzájomnej komunikácie v Centre pre deti a rodiny Poprad. Navrhovateľ uviedol, že vzhľadom k uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6P/178/2021 z 26.07.2021, v ktorom súd neodkladným opatrením zveril mal. X. X. do osobnej starostlivosti otca a určil styk mal. X. s matkou každý párny týždeň v čase od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Z tohto dôvodu uloženie dohľadu nad výchovou mal. dieťaťa stráca svoj zmysel, nakoľko styk matky s mal. X. je v mesačnom intervale realizovaný iba na 4 dni, a nie je v možnostiach ani v schopnostiach navrhovateľa a orgánu sociálnej kurately takýto dohľad nad výchovou uskutočňovať.

6. Matka sa k podanému návrhu vyjadrila tak, že si plne uvedomuje svoje zlyhanie. Opakovanie prisľúbila orgánu sociálnej kurately, že sa tieto excesy v jej správaní nebudú opakovať a s návrhom, čiastočne pozmeneným na pojednávaní dňa 23.09.2021, súhlasila.

7. Otec, obdobne ako matka, s uložením výchovných opatrení matke súhlasil. Uviedol však, že nesúhlasí s tým, aby nebol vykonávaný dohľad nad výchovou mal. X. v čase keď má mal. X. v osobnej starostlivosti matka. Otec má za to, že matka si neplní svoje povinnosti rodiča, najmä v tom smere, že nepodáva mal. X. lieky, ktoré mu predpísal jeho odborný lekár - alergológ a imulológ. Otec ďalej uviedol, že matka vystavuje mal. X. do nepriaznivých podmienok, nakoľko v byte, v ktorom žije matka so svojou mamou, chová aj mačku, na ktorú je mal. X. silne alergický. Otec navrhol po vykonanom dokazovaní, aby súd vydal uznesenie, v ktorom uloží matke výchovné opatrenia v zmysle podaného návrhu.

8. Súd na pojednávaní nariadenom na deň 23.09.2021 vypočul navrhovateľa, matku, otca. Navrhovateľ uviedol, že technicky nie je možné vykonávať dohľad nad výchovou matky v čase víkendov, a preto vzhľadom na vydané neodkladné opatrenie od uloženia tohto výchovného opatrenia upúšťa. Navrhovateľ sa oboznámil so závermi odborného poradenstva klinickej psychologičky PhDr. Lýdie Potengovej, z ktorej záverov vyplynulo, že mal. X. je po psychickej strane zastabilizovaný, problém však vidí v komunikácii medzi rodičmi. Matka pri svojom výsluchu zopakovala tvrdenia z vyjadrenia k návrhu, teda, že ľutuje svoje konanie. Súd sa oboznámil s obsahom znaleckého posudku, ktorý tvorí súčasť spisu Okresného súdu SNV, sp. zn. 14P/266/2020 a v rámci dokazovania sa umožnil matke vyjadriť k záverom znalkyne, ktoré znalkyňa odprezentovala v tomto znaleckom posudku. Matka uviedla, že sa nestotožňuje so závermi znalkyne, teda, že zásadne popiera to, žeby ovplyvňovala mal. X. voči otcovi a že sa o ňom vyjadruje v negatívnom svetle. Matka ďalej uviedla, že svoju zdravotnú dokumentáciu neposkytla znalkyni z toho dôvodu, že ňou nedisponuje, ale disponuje ňou jej ošetrojúci lekár.

9. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto

orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a. vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b. určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c. uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d. uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

11. Súd sa podrobne oboznámil s obsahom súdneho spisu a na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že podanému návrhu je potrebné vyhovieť. Je nespochybniteľné, že matka mal. X. X. opakovanou jazdou na motorovom vozidle, pod nie zanedbateľným vplyvom alkoholu, sa dopustila takého správania, ktoré samo o sebe vyvoláva potrebu dôrazného napomenutia. Je neprípustné, aby akákoľvek osoba, teda nielen matka, vystavila svoje dieťa nebezpečenstvu a to tým, že vedie motorové vozidlo pod značným vplyvom alkoholu za súčasnej prítomnosti maloletého dieťaťa v tomto motorovom vozidle. Matka týmto konaním vystavila mal. X. X. do nebezpečenstva, nakoľko je všeobecne známe, že po požití alkoholických nápojov vodičom motorového vozidla sa spomaľujú reakcie vodiča v cestnej premávke, prípadne vodič po požití alkoholických nápojov môže v závislosti od ich množstva úplne stratiť kontrolu nad vedením motorového vozidla. Matka zavádzala navrhovateľa, keď v rámci úradného záznamu z 08.07.2021 uviedla, že pri cúvaní pri obchodnom reťazci jej bola nameraná iba zostatková hodnota alkoholu v dychu. Hladina etanolu 0,86 mg/l vydýchnutého vzduchu, čo zodpovedá 1,79 promile alkoholu, je možné klasifikovať ako strednú opitnosť, ktorá sa vyznačuje výrazným narušením psychomotoriky, poruchy koordinácie, spomaleniu telesných pohybov a zníženou pozornosťou. Týmto konaním matka taktiež nedala mal. X. X. vhodný a správny príklad, ako sa má správať účastník cestnej premávky, úplne odignorovala nulovú toleranciu požívania alkoholických nápojov za volantom, odignorovala právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. OT/44/2021, ktorým súd matke zakázal viesť motorové vozidlo. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že aj napriek tomu, že matka svoje konanie oľutovala nielen v rámci trestného konania vedeného voči jej osobe, ale aj na pojednávaní dňa 23.09.2021 a 14.10.2021, súd považoval za potrebné toto správanie matky morálne odsúdiť aj napomenutím v rámci výchovných opatrení a to v zmysle §37 a nasl. Zákona o rodine.

12. Z vykonaného dokazovania a to predovšetkým výsluchom navrhovateľa, matky a otca vyplynulo, že problémom medzi matkou a otcom, je ich vzájomná komunikácia. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia navzájom vôbec nekomunikujú, a to vrátane okruhu otázok týkajúcich sa ich syna. Na túto skutočnosť upozornila už psychologička PhDr. Lýdia Potengová, ktorá v rámci svojej záverečnej správy z psychologickéj intervencie k mal. X. X. uviedla, že mal. X. X. je po psychickej stránke v poriadku, avšak pretrváva komunikačný problém medzi rodičmi mal. X. X.. Otec a matka v rámci svojej výpovede zhodne uviedli, že medzi sebou nekomunikujú, čomu zodpovedala aj procesná aktivita rodičov k tomuto navrhovanému procesnému návrhu zo strany navrhovateľa, teda že ju rodičia akceptovali bez výhrad. Z tohto dôvodu súd považoval za potrebné nariadiť rodičom mal. X. X. výchovné opatrenie spočívajúce v odbornom poradenstve zameranom na zlepšenie vzájomnej komunikácie v Centre pre deti a rodiny Poprad, a to na dobu 6 mesiacov.

13. Súd sa nestotožnil s návrhom otca, aby súd uložil dohľad nad výchovou mal. X. X. v čase, keď je dieťa v osobnej starostlivosti matky. Otec odôvodnil potrebu vykonávania dohľadu z dôvodu, že:

- a) podľa názoru otca, matka nepodáva mal. X. X. lieky, ktoré mu predpísal jeho alergológ - imunológ
- b) v byte, kde vykonáva matka osobnú starostlivosť, je prítomná mačka, na ktorú je mal. X. silne alergický.

14. Súd nespochybňuje, že mal. X. X. trpí silnou astmou, že je alergický na prítomnosť mačky, avšak v konaní neboli súd produkované také dôkazy, ktoré by odôvodňovali prijať záver, že v domácnosti matky sa skutočne nachádza živá mačka. Navrhovateľ podľa vlastných slov viackrát a bez predchádzajúceho upozornenia, navštívil domácnosť matky a v rámci sociálneho šetrenia sa zamerával aj na to, či je mačka v domácnosti matky prítomná. Navrhovateľ ako orgán sociálnoprávnej kurately však nespozoroval, že by v domácnosti matky bolo toto zviera prítomné, pričom sa navrhovateľ zamerával práve na túto oblasť skúmania, nakoľko otec na túto skutočnosť opakovane poukazoval.

15. Pokiaľ sa otec domáhal nariadenia výchovného opatrenia podľa §37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine z dôvodu, že matka nepodáva mal. X. J. na astmu, tak k tejto skutočnosti súd uvádza, že je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6P/178/2021 bolo medziasom nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd zveril mal. X. do osobnej starostlivosti otca, pričom umožnil matke styk s mal. X. každý párný týždeň od piatku od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod. Uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6P/178/2021 bolo nariadené dňa 02.08.2021, teda 3 dni po doručení návrhu na začatie konania v tejto veci. Skutkový stav, na základe ktorého bol podaný návrh na uloženie dohľadu nad výchovou mal. X.K. X. v čase osobnej starostlivosti matky, vychádzal z úpravy rodičovských práv a povinností v zmysle Rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 3P/105/2019 z 19.06.2021, na základe ktorého bola schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k mal. X. X., na základe ktorej bol mal. X.K. X. zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bol určený styk s maloletým v rozsahu vymedzenom v tomto rozsudku. Navrhovateľ považoval za potrebné, vzhľadom na skutkový a právny stav vo vzťahu k osobnej starostlivosti matky o mal. X. X., vykonávať dohľad nad výchovou matky, nakoľko v tom čase mala matka mal. X. X. zvereného do jej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 6P/178/2021 sa však tento právny, ako aj faktický stav zmenil nakoľko, že dohľad nad výchovou mal. X. X., počas osobnej starostlivosti matky by vzhľadom na intenzitu styku matky s mal. X. X. (4 dni v mesiaci) , nemal žiaden význam a bol by realizovateľný iba s nepomernými ťažkosťami. Súd však v tejto súvislosti poukazuje aj na tú skutočnosť, že dôvody, pre ktoré sa malo nariadiť výchovné opatrenie podľa §37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, neboli súdu doposiaľ preukázané. Súd vyzval Uznesením, č. k. 10P/105/2021-15 otca mal. X. X. na písomné vyjadrenie sa k návrhu na začatie konania a označenie dôkazov, na základe ktorých preukazuje svoje tvrdenia. Obdobne, súd umožnil účastníkom označiť dôkazy, o ktoré opierajú svoje tvrdenia v zmysle odročujúceho pojednávania z dňa 23.09.2021. Otec na základe tejto výzvy súdu doplnil dokazovanie o zaslanie fotografií, na ktorých je odvážený liek Nasonex (ktorý mal. X. X. berie v pravidelných denných intervaloch na astmu), z ktorého podľa vyjadrenia otca vyplýva, že po styku matky s mal. X. X., matka tento liek mal. X. nepodávala, nakoľko gramáž lieku ostáva zachovaná pred stykom aj po styku. Otec uviedol, že tento liek je jediným liekom, ktorý ide spolu W. X., a to bez ohľadu, u ktorého rodiča sa mal. X. nachádza. Fotografie mali pochádzať z dní 24.07.2021, 01.08.2021, 26.08.2021 a 29.08.2021, teda zo styku matky s mal. X. X. v mesiaci august 2021. Otec neprodukoval žiaden dôkaz, ktorý by odôvodňoval konštatovanie porušenia rodičovských povinností, na základe ktorého by bolo dôvodné usúdiť, že v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu o merite veci, k tomuto porušeniu rodičovských povinností zo strany matky skutočne dochádza. Ak by skutočne dochádzalo k nepodávaniu predpísaných liekov matkou, súd má za to, že toto porušenie rodičovských povinností (doposiaľ v tomto konaní nepreukázané) by sa malo primárne preukazovať v konaní o úprave rodičovských práv a povinností, ktoré sa vedie na tunajšom súde pod sp. značkou 14P/266/2020, a nie v konaní o uloženie výchovného opatrenia, nakoľko v tomto konaní sa nedá otcom požadovaný následok uskutočniť. Ak by sa v konaní o úprave rodičovských práv a povinností hodnoverne preukázalo, že matka vedome zanedbáva svoje rodičovské povinnosti, aj napr. nepodávaním lekárom predpísaných liekov, súd môže viacerými spôsobmi zabezpečiť, aby mal. X. boli lieky podávané v čase, kedy ich má mať podané, teda napríklad určiť styk matky s mal. X. vo vymedzený čas a to bez prenocovania, alebo môže prikročiť k inému obmedzeniu rodičovských práv rodiča, v tomto prípade matky, prípadne, ak miera intenzity porušovania rodičovských povinností presiahne tolerovanú mieru, súd môže v zmysle §38 ods. 4 Zákona o rodine úplne pozbaviť rodiča výkonu rodičovských práv. Na základe týchto skutočností súd neuložil výchovné opatrenie podľa §37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine.

16. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

18. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. O trovách konania súd v danom konaní rozhodol tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.